

Saksframlegg

Vår ref. 25/3793 - Ugyldig flettefelt
Saksbehandler Trine Bøe
Dato 14.10.2025

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
36/25	Eldrerådet	15.10.2025
32/25	Kommunalt råd for personer med funksjonsnedsettelser	16.10.2025
107/25	Formannskapet	27.10.2025
	Kommunestyret	

Omklassifisering av sykehjemmet på Holt

Kort sammendrag

Målselv kommunes omstillingsprosess 2025 var til behandling i kommunestyremøte 11.06.2025. Hvor det framkom at et stort behov for omstilling av dagens drift, slik at fremtiden kan møtes og at det sikres en bærekraftig kommuneøkonomi.

Kommunestyrevedtaket 11. juni 2025 sak 54/25, 14. *Kommunedirektøren bes utrede hvilken effekt og konsekvenser følgende tiltak vil få;*

1. *Omklassifisering av sykehjemmet på Holt.*
2. *Reduksjon av tilbudet ved legekontoet på Holt.*
3. *Samlokalisering av kjøkken til Målselv Helsetun.*

Kommunedirektøren forbereder en sak til kommunestyret i november.

For oppfølging av kommunestyrevedtaket er det opprettet tre utredningsgrupper ledet av hver sin enhetsleder. Denne politiske saksutredningen gjelder punkt 1 i vedtaket; omklassifisering av sykehjemmet på Holt. Heretter navngitt Øverbygd syke- og omsorgssenter (ØSO).

Kommunedirektørens innstilling

10 sykehjemsplasser ved Øverbygd syke- og omsorgssenter omklassifiseres til 10 omsorgsplasser.

Formannskapet 27.10.2025

Behandling

Nytt forslag - AP, foreslått av Siri Marie Sandbakken, Arbeiderpartiet

1. Formannskapet tar saksutredningen til orientering.

Saken gjelder viktige og langsiktige strukturelle endringer i helse- og omsorgstjenesten, og krever et solid beslutningsgrunnlag før endelig vedtak kan fattes.

2. Formannskapet ber kommunedirektøren utarbeide et oppdatert og helhetlig beslutningsgrunnlag før saken legges fram for kommunestyret.

Dette skal særlig omfatte:

- a. En tydelig klargjøring av hva som ligger i de ulike klassifiseringene (sykehjemsplass, omsorgsplass, heldøgns omsorgsbolig) – herunder hvilke rettigheter, krav og tilbud beboerne faktisk får innenfor hver kategori.
- b. Tydeliggjøring av de økonomiske konsekvensene, inkludert både besparelser og eventuelle nye kostnader ved de foreslåtte tiltakene.
- c. Klargjøring av tildelingskriterier for sykehjemsplass kontra heldøgns omsorgsplass.
- d. Beskrivelse av framtidig behov for plasser i hele omsorgstrappa, inkludert demensplasser.
- e. Vurdering av konsekvenser for kvalitet, beredskap og rekruttering.
- f. Oppsummering av hvordan berørte råd, fagmiljø og brukergrupper har fått medvirke i prosessen.

3. Formannskapet anbefaler at kommunestyret først behandler saken når et slikt oppdatert grunnlag foreligger.

Videreføre dagens sykehjemsstruktur, foreslått av Bengt-Magne Luneng, Senterpartiet
Formannskapet går inn for å videreføre dagens sykehjemsstruktur, med 10 sykehjemsplasser på ØSO.

Votering nr 1 - Votering over punkter

Kommunedirektørens innstilling: 1 stemme (14%) - FRP 1

Forslag fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet: 6 stemmer (86%) - AP 3, H 1, SP 2

Votering nr 2 - Votering over punkter

Forslag fra Arbeiderpartiet: 5 stemmer (71%) - AP 3, FRP 1, H 1

Forslag fra Senterpartiet: 2 stemmer (29%) - SP 2

FSK - 107/25 vedtak

1. Formannskapet tar saksutredningen til orientering.

Saken gjelder viktige og langsiktige strukturelle endringer i helse- og

omsorgstjenesten, og krever et solid beslutningsgrunnlag før endelig vedtak kan fattes.

2. Formannskapet ber kommunedirektøren utarbeide et oppdatert og helhetlig beslutningsgrunnlag før saken legges fram for kommunestyret.

Dette skal særlig omfatte:

- a. En tydelig klargjøring av hva som ligger i de ulike klassifiseringene (sykehjemsplass, omsorgsplass, heldøgns omsorgsbolig) – herunder hvilke rettigheter, krav og tilbud beboerne faktisk får innenfor hver kategori.
- b. Tydeliggjøring av de økonomiske konsekvensene, inkludert både besparelser og eventuelle nye kostnader ved de foreslåtte tiltakene.
- c. Klargjøring av tildelingskriterier for sykehjemsplass kontra heldøgns omsorgsplass.
- d. Beskrivelse av framtidig behov for plasser i hele omsorgstrappa, inkludert demensplasser.
- e. Vurdering av konsekvenser for kvalitet, beredskap og rekruttering.
- f. Oppsummering av hvordan berørte råd, fagmiljø og brukergrupper har fått medvirke i prosessen.

3. Formannskapet anbefaler at kommunestyret først behandler saken når et slikt oppdatert grunnlag foreligger.

Kommunalt råd for personer med funksjonsnedsettelse 16.10.2025

Behandling

Enstemmig vedtatt.

RF - 32/25 vedtak

Kommunalt råd for personer med funksjonsnedsettelse slutter seg til anbefalingene som arbeidsutvalget har gitt om å videreføre dagens organisering (alternativ 1 - Opprettholde dagens tjenestetilbud med 14 omsorgsplasser og 10 sykehjemsplasser).

Eldrerådet 15.10.2025

Behandling

Enstemmig vedtatt.

ER - 36/25 vedtak

Eldrerådet fikk orientering og gjennomgang av rapporten i møte den 15 oktober 2025.

Rapporten fra arbeidsgruppa konkluderer ikke med en felles anbefalt løsning. Arbeidsgruppa er delt, og har fremmet 2 alternative løsninger. Ett alternativ er å fortsette som i dag, et annet er å omgjøre sykehjemsplassene til omsorgsplasser.

Eldrerådets anbefaling er å fortsette med enn «hybrid»-løsning, opprettholde 10 sykehjemsplasser ved Øverbygd syke- og omsorgssenter (ØSO).

Ulike pleiebehov – ulike behov for kompetanse

Rapporten påpeker at det er ulike behov for kompetanse ved en omsorgsplass i forhold til ved en sykehjemsplass. En omsorgsplass har ikke samme behov for tung pleie, omsorg og medisinsk bistand som en sykehjemsplass, og dermed heller ikke behov eller krav til sykepleiekompetanse.

Ved inntak til en omsorgsplass har beboeren behov for stell, pleie, omsorg og hjelp til å klare hverdagen. I løpet av en tid, kort eller lang, og stigende alder vil behovet endre seg. Det går gjerne fra lett pleie og hjelp, til tung pleie, mer hjelp og i noen tilfeller lett demens. Til slutt blir det behov for sykepleiekompetanse og medisinsk hjelp, og for mange slutter det i en terminalfase.

Hva da?

Kommunalsjef helse svarte i møtet at en beboer vil være sikret å få bli i sitt rom også i en terminalfase. Dette stiller Eldrerådet seg undrende til, da kompetansen ved omsorgsplassen ikke er til stede. Kompetansen vil være omdisponert til annen tjeneste og/eller overført fra ØSO til Målselv Helsetun (MHT). I tillegg beskriver rapporten at beboeren vil bli overført sykehjemsplass ved MHT nå behovet endrer seg. Dette er vanskelig å akseptere. Kommunalsjefens svar i møtet er motstridende.

Rekruttering

I dag er rekruttering til ØSO god, og det er god dekning av kompetanse, også sykepleier kompetanse.

Hvordan vil det bli dersom det kun blir omsorgsplasser hvor det ikke er krav til sykepleie kompetanse? Det blir kanskje ikke like attraktivt å jobbe et sted hvor vi sier: «beklager vi har ikke behov for din kompetanse, du er overkvalifisert». Riktignok skal en sykepleier også jobbe med omsorg for eldre med lett pleiebehov, men vi antar at en sykepleier ønsker å gjøre nytte av hele kompetansen sin.

Effektiv bruk av kompetanse

Dagens løsning ved ØSO fungerer godt. Flere fagkategorier helsepersonell gir stor fleksibilitet i bruk av kompetanse på tvers av tjenestene. En løsning som både beboere, ansatte og pårørende er godt fornøyd med.

Arbeidsmiljø og stabilitet

Ansatte ved ØSO har over år arbeidet for å bedre arbeidsmiljøet. De har fått innarbeidet gode rutiner og god arbeidsfordeling, i tillegg er det innført langvakt turnus. Alle tiltakene som er gjennomført har hatt positiv effekt. Sykefraværet har gått ned (1%), det er godt arbeidsmiljø, trivselen er stor og en stabil arbeidsstyrke med god kompetanse.

Hvorfor endre det som fungerer godt. Økonomi er selvfølgelig en faktor. Men økonomi bør ikke være overskyggende i alle sammenhenger.

Kapasitet og økonomi

Er kapasiteten med 56 sykehjemsplasser ved MHT tilstrekkelig for et fremtidig behov? Rapporten skriver ingen ting om eventuell ledig kapasitet ved sykehjemmene på hhv MHT og

ØSO. Rapporten beskriver heller ikke overkapasitet på sykehjemsplasser i kommunen. I rapportens pkt 4 Økonomi fremkommer det at en sykehjemsplass i Målselv er ca 900 000,- kroner dyrere pr år enn en omsorgsplass. I samme pkt fremkommer det av KOSTRA tabellen at Målselv ligger jevnt med sammenlignbare kommuner på kostnad til sykehjemsplass.

I dag rettes alt arbeid mot en økende eldre befolkning mot at eldre skal bo lengere og lengst mulig hjemme. Det betyr at inntak på omsorgsplass vil være personer med stort hjelpebehov og tiden for utvikling mot sykehjemsplass blir kortere. Vil vi i overskuelig fremtid ha tilstrekkelig kapasitet ved MHT til å ta imot pasienter fra ØSO samtidig med utskrivningsklare pasienter fra sykehus? Sistnevnte kategori er ferdigbehandlet ved sykehus, men kan fortsatt være syke pasienter med behov for sykepleiekompetanse og medisinsk behandling.

Respekt for Øverbygd samfunnet

I rapportens pkt 2.3 beskriver arbeidsgruppen litt om etableringen av ØSO, men ikke om hvordan.

Gjennom dugnadsarbeid, basarer, lotteri, kaffe og kakesalg, private pengegaver og pengegaver fra lag og foreninger lokalt, er det samlet inn penger for å få realisert ØSO, fra første til siste byggetrinn. Et stort initiativ og en stor innsats for å få etablert sykehjem lokalt i bygda. Et sykehjem for å gi lokalt tilbud til besteforeldre- og foreldregenerasjonene.

Det er respektløst mot Øverbygdsamfunnet å kaste vrak på dette nå.

Anbefaling

Målselv Eldreråd anbefaler å videreføre sykehjemsplassene ved ØSO.

Saksutredning

Utredningsrapporten er utarbeidet av administrativt oppnevnt arbeidsgruppe med medlemmer fra tillitsvalgt, verneombud, fagsektor byggforvaltning og kommuneledelsen. Arbeidsgruppen har gjennomført flere møter og befaringsbesøk. Det har i tillegg vært gjennomført personalmøter og pårørendemøte.

Utredningsrapporten har vært lagt fram for Eldrerådet og Kommunalt råd for personer med funksjonsnedsettelse. Uttalelse fra rådene er vedlagt saken.

Øverbygd syke- og omsorgssenter har i dag 10 sykehjemsplasser, 14 omsorgsplasser og institusjonskjøkken. I tilknytning til lokalene er det etablert 6 omsorgsboliger uten bemanning. Hjemmetjenesten har sin base ved ØSO og organisere sine tjenester herfra.

Langtidsplass i sykehjem er for pasienter med behov for døgntilstandsykepleiekompetanse og regelmessig legetilsyn. Denne tjenesten er for pasienter med alvorlig sykdom, stort pleie- og omsorgsbehov og terminalpleie. Omsorgsplass er for pasienter som har behov for oppfølging i forhold til pleie og omsorgstjenester, mat og medisiner. Ved omsorgssenteret hvor omsorgsplassene er organisert har pasientene mulighet til sosialt fellesskap med andre pasienter gjennom aktiviteter eller felles måltider.

Utredningsrapporten har vurdert tre alternativ for omklassifisering av 10 sykehjemsplasser:

1. Opprettholde dagens tjenestetilbud med 14 omsorgsplasser og 10 sykehjemsplasser
2. Omklassifisere 10 sykehjemsplasser til anslått 5 heldøgns omsorgsboliger
3. Omklassifisere 10 sykehjemsplasser til 10 omsorgsplasser (omsorgssenter)

Målselv kommune har i dag 66 sykehjemsplasser inkludert 8 korttidsplasser og 2 ØHD-senger, totalt er det 56 langtidsplasser fordelt på sykehjemmet Målselv Helsetun og Øverbygd syke- og omsorgssenter. I vurdering av kommunens samlede tjenestetilbud må institusjonsplasser og bolig med heldøgnsomsorg sees samlet. Totalt har Målselv kommune 117 plasser institusjon og bolig med heldøgnsomsorg, i tillegg er det 10 enetiltak.

Oversikt sykehjemsplasser og heldøgns tjenester:

Avdeling	Antall plasser
Sykehjem MHT	56
Andslimoen heldøgns omsorgsboliger	14
Sykehjem ØSO	10
Omsorgsplasser ØSO	14
BOA	5
Fagerlig miljøtjeneste	18
Totalt	117
Enetiltak	10
Totalt	127

Det foreligger noen framskrivningsmodeller som kan brukes for vurdering og utvikling av kommunens behov for institusjonsplasser og heldøgnsomsorg. Prognoser av fremtidig behov for sykehjemsplasser og fremtidige omsorgsplasser er beheftet med betydelig usikkerhet. Variabler som produktivitetsutvikling (f.eks utvikling av velferdsteknologi), hvordan aldringen i befolkningen utvikler seg og andre variabler, vil kunne gi store utslag på behovet for slike tjenester. Ut fra KS sin prognose kan det anslås at Målselv kommune sitt behov for slike tjenester er 115 plasser i år 2032 og 127 plasser i år 2040.

Økonomi

Den økonomiske rammen for omsorgsplasser og sykehjemsplass er ulik. Pasienter ved sykehjemsplass betaler 75 % av sin pensjon til kommunen som er med å dekke utgiftene til mat, medisiner og hygieneartikler. For de som har tildelt omsorgsplass betales det husleie, kost og praktisk bistand. Husleie og kost er det samme beløpet for hver beboer ved omsorgsplass, men praktisk bistand vurderes individuelt ut fra hvilke oppgaver som utføres.

Det framkommer i utredningsrapporten en beregning av kostnader hvor 10 sykehjemsplasser har en kostand kr 14.500.000,- (avrundet) og 10 omsorgsplasser har en kostand kr 5.400.000,- (avrundet).

Utredningsrapporten viser til at det er ulike økonomiske rammer for tjenesten sykehjem og omsorgsplass, hvor kostanden for omsorgsplass er lavere sammenlignet med sykehjemsplass.

Vurdering

I vurderingen av tjenestetilbudet må anbefalingene fra RO-rapporten (2019) bl.a legges til grunn. Rapporten viser at Målselv kommune har mange sykehjemsplasser i forhold til innbyggertall, og at dette er den mest kostnadskrevende driftsformen. Sammenlignet med andre kommuner er Målselv kommune institusjonstung. Når institusjonsdrift analyseres, skal man vurdere både type plasser og kostnadene knyttet til driften. I tråd med omsorgstrappen bør institusjonsplassene beholdes avansert pleie, og sykehjem skal primært være for pasienter med alvorlig demens eller i palliativ fase, samt for korttidsopphold med mål om mestring. Pleie og omsorg i institusjon skal være så omfattende at tjenestene ikke kan gis i eget hjem.

En omklassifisering av sykehjemsplasser til omsorgsplasser vil være i tråd med rapportens anbefalinger. Dette vil ikke kreve bygningsmessige endringer. Kommunen får færre sykehjemsplasser, men flere døgnbemannede omsorgsplasser, men samlet sett opprettholder kommunen likt antall døgnbemennende plasser.

Utredningsrapportens arbeidsgruppe har ikke lyktes med en felles omforent anbefaling i vurdering av omklassifisering 10 sykehjemsplasser ved ØSO. Arbeidsgruppen er enige om at alternativ 2 ved å omklassifisere sykehjemsplasser til heldøgns omsorgsboliger ikke anbefales. Det er da delt vurdering mellom å opprettholde dagens organisering og omklassifisere sykehjemsplassene til omsorgsplasser.

Kommuneledelsen har vurdert utredningsrapporten som er framlagt og vurdert opp mot kommunens omstillingsbehov. Det er nødvendig å redusere driftsutgiftene, samtidig som kommunen skal sikre forsvarlig pleie- og omsorgstjenester til innbyggerne. Det framkommer i saksutredningen at totalt antall plasser med heldøgnstjenester/institusjon ikke blir redusert om alternativ 3 iverksettes. Det må i saken framkomme at omsorgsplass er et lavere trinn i omsorgstrappen enn sykehjemsplass, som kan medføre at innbyggere som har behov for en slik tjeneste kan få tjenesten omsorgsplass tidligere enn sykehjemsplass. Ved å omgjøre alle plassene ved ØSO til en tjeneste, kan det gi andre utviklingsmuligheter som kan treffe innbyggernes behov i fremtiden på en annen måte enn tidligere.

Kommuneledelsen vektlegger anbefalingen fra arbeidsgruppen at om det blir besluttet å omklassifisere sykehjemsplassene til omsorgsplasser anbefales det en gradvis omgjøring. Endringen kan iverksettes ved å stanse inntak til ledige sykehjemsplasser, for å tildele omsorgsplasser. Pasienter som i dag har tildelt sykehjemsplass ved ØSO opprettholder plassen etter individuell vurdering. En trinnvis overgang til nytt samlet tjenestetilbud gir tid til planlegging og tilpasning av tjenestene.

Vedlegg

Sammendrag fra referat etter medlemsmøte i Fagforbundet
Utredningsrapport Omklassifisering av sykehjemmet på Holt